

Het kan wél Ook in Purmerend

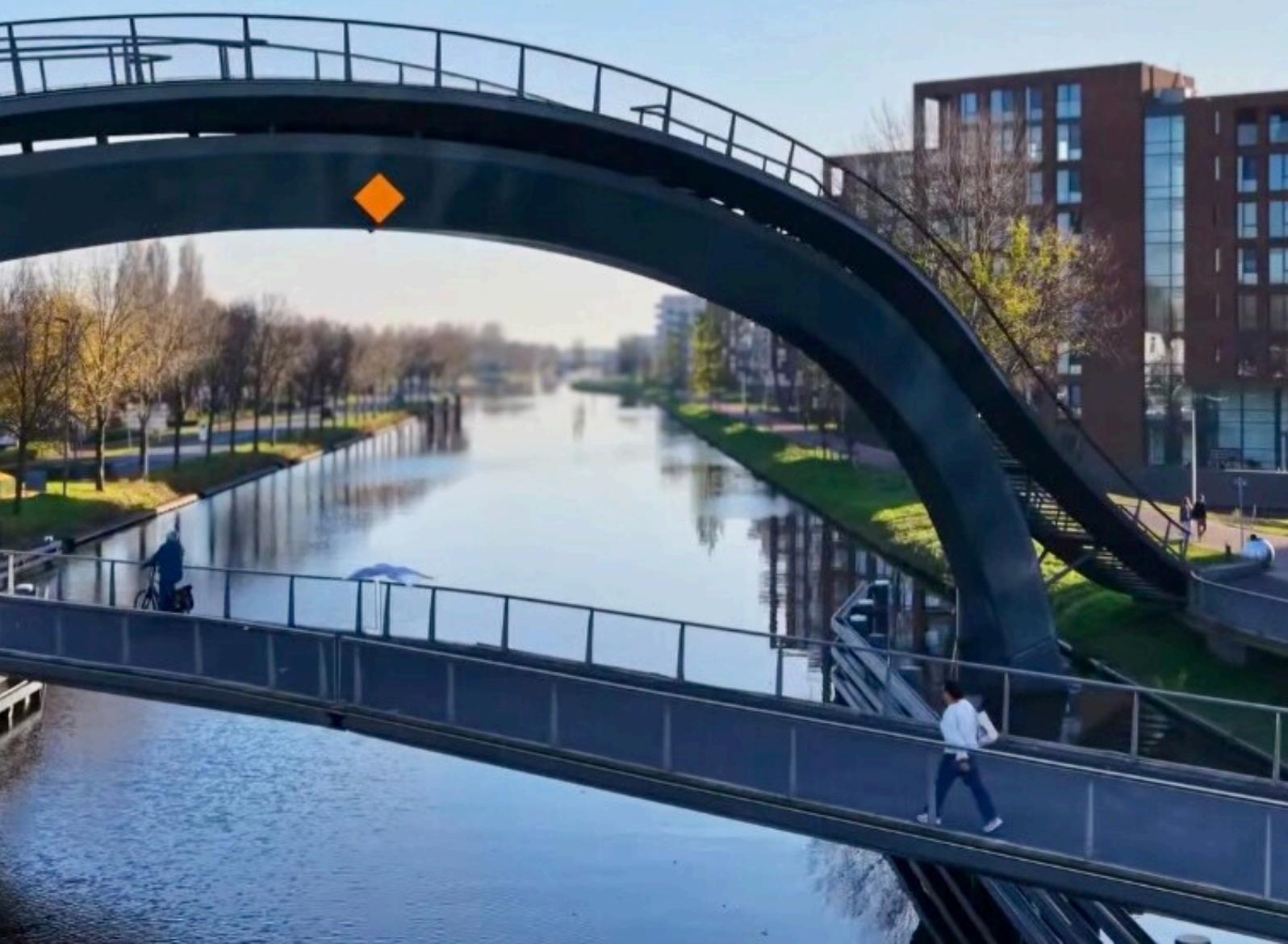
Verkiezingsprogramma 2026–2030

PROGRAMMA IN
BEGRIJPELIJKE EN
TOEGANKELIJKE TAAL

D66
purmerend

WÉL HET KAN WÉL HET KAN WÉL H

Voorwoord

Purmerend groeit met honderden woningen per jaar. In 2029 wordt de 100.000e inwoner verwacht. De mogelijkheden van de gemeente om deze groei in goede banen te leiden, staan echter onder grote druk. De financiële ruimte van de gemeente is beperkt, mede als gevolg van rijksbeleid, en dat dwingt ons de komende jaren tot het maken van moeilijke keuzes. Ik geloof dat juist in zulke tijden zichtbaar wordt waar we als Purmerenders écht voor staan.

Voor D66 is het uitgangspunt glashelder: wij hebben vertrouwen in mensen. Ook als er moet worden bezuinigd, beschermen wij wat van waarde is. Minimaregelingen, sport, cultuur en onderwijs zijn geen luxe, maar de basis waarop een eerlijke, gezonde en kansrijke toekomst rust. Daar staat D66 voor. We weten dat niet alles kan wat we willen en wat nodig is, zeker niet tegelijk. We weten óók dat de toekomst van Purmerend niet beter wordt door angst voor het onzekere en onbekende, maar door ambitie, samenwerking en vertrouwen in elkaar. Purmerend en Beemster hebben vaker laten zien te kunnen vernieuwen, groeien en verbinden. Of het nu gaat om woningbouw, (jeugd)zorg, verkeersveiligheid of kansen voor iedereen: steeds weer lukt het ons als we moeilijke keuzes niet vooruit schuiven en er samen de schouders onder durven te zetten.

De wereld om ons heen is al een aantal jaren onzeker. Oorlogen, klimaatverandering en toenemende verschillen tussen groepen mensen raken ook onze gemeente. Tegelijkertijd zien we de meeste mensen in Purmerend naar elkaar omkijken, vooruit denken en niemand laten vallen. Dat is het Purmerend waar D66 in gelooft. Een gemeente die niet stilstaat, maar vooruitgaat. Waar ruimte is voor nieuwe woningen én groen, meer ruimte voor fietsers en voetgangers in een steeds drukker omgeving, waar leefbaarheid en veiligheid hand in hand gaan. Een gemeente waar iedereen, ongeacht inkomen of afkomst, kan meedoen. Met een bestuur dat duidelijke keuzes durft te maken en die niet uit de weg gaat.

Met dit verkiezingsprogramma bieden wij een realistische koers met een optimistische blik. Want ondanks alle grote uitdagingen is ons vertrouwen groot: in Purmerend en Beemster, in de inwoners en in de toekomst. Het kan wél!

Mark Intres

Lijsttrekker D66 Purmerend

Inleiding

Dit **verkiezingsprogramma** is voor iedereen die gelooft dat we samen dingen kunnen veranderen, ook in onze eigen gemeente.

We kunnen het leven van inwoners beter maken door in beweging te komen. Niet door te zeggen wat allemaal niet kan, maar door elke dag te vragen: hoe kan het wél?

Wij zijn sociaal-liberalen. Voor ons betekent dit dat vrijheid pas echt bestaat als iedereen de kans krijgt om zelf keuzes te maken.

We durven te kiezen voor doen, omdat je soms gewoon moet beginnen.

En we vinden dat **politiek** van iedereen is en voor iedereen moet werken.

We weten ook dat vrijheid niet komt zonder dat je er iets voor hoeft te doen.

We kunnen alleen huizen bouwen als we ook durven te kiezen voor een groene omgeving.

Mensen krijgen alleen zekerheid als ze niet verdwalen in moeilijke regels.

Zo kun je de mensen van wie je houdt de zorg geven die ze nodig hebben.

De wereld is minder veilig en minder voorspelbaar geworden. Mensen vluchten voor oorlog of heel heftig weer. Ontwikkelingen rond bijvoorbeeld kunstmatige intelligentie gaan snel.

We moeten voorkomen dat we ruzie met elkaar krijgen. Daarom bewonderen wij mensen die blijven dromen, ook als het moeilijk is.

Want **politiek** die nieuwe dingen doet geeft hoop en brengt mensen samen.

Stel je een Purmerend voor waar iedereen een huis heeft en toch in een groene omgeving woont. Een Purmerend waar fietsers en voetgangers meer ruimte krijgen, terwijl het steeds drukker wordt. Waar ieder kind goed onderwijs krijgt, in fijne en veilige schoolgebouwen.

Stel je een Purmerend voor dat haar eigen schone en betaalbare energie maakt. Een gemeente met een groene en vernieuwende **economie**, waar iedereen gezond kan leven.

De ideeën zijn er al. Nu moeten we ze uitvoeren. D66 kiest voor oplossingen die mensen echt verder helpen. Verbetering begint met de ideeën en creativiteit van zo veel mogelijk mensen. Daarom geven we ruimte aan alle Nederlanders die werken aan een betere toekomst.

Het is aan ons. Doe mee. Want als we het samen willen, dan kan het wél.

Inhoudsopgave

1. Democratie en veiligheid	6
2. Wonen, mobiliteit en sociale zekerheid	14
3. Onderwijs	24
4. Gezondheid en zorg	29
5. Klimaat, energie en economie	35
6. Ruimtelijke ordening, natuur en landbouw	40
7. Overheid	44
Verklarende woordenlijst	48
Verantwoording	49
Kandidatenlijst	50

Hoofdstuk 1

Democratie en veiligheid

Democratie en veiligheid

1.1. Democratie

D66 wil een sterke, open en toegankelijke lokale **democratie**.

Inwoners van Purmerend moeten kunnen meepraten over wat er in hun gemeente gebeurt en **invloed** hebben op **besluiten** die voor hen belangrijk zijn.

Toegankelijke politiek

D66 wil duidelijkere afspraken in het bestuur van de gemeente. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders moeten ieder hun eigen taken hebben. De gemeenteraad is een groep mensen die door de inwoners van een gemeente wordt gekozen. Zij bepalen wat belangrijk is voor de gemeente. Ook controleren zij het werk van de burgemeester en de wethouders.

We willen dat samenwerkende partijen alleen afspraken maken over de belangrijkste onderwerpen, zodat er meer ruimte is voor open **debat** en zodat de hele gemeenteraad mee kan beslissen. Dit zorgt voor een gezonde en duidelijke manier van **besturen**.

Inwoners moeten het recht krijgen om zelf een wijziging (**amendement**) voor te stellen op plannen van het college en om onderwerpen te laten bespreken door de gemeenteraad. D66 wil het lokale **referendum** terugbrengen, zodat inwoners direct hun mening kunnen geven over belangrijke onderwerpen.

We willen een **jongerenraad** en een jongerenvragenuur in de **raadscommissies**. Zo kunnen jongeren ook meepraten over de toekomst van de gemeente.

Ook willen we dat meer vrouwen en andere groepen mensen mee gaan doen in de **politiek**, bijvoorbeeld door meer uitlegavonden te organiseren.

Inzet op stevige inspraak van inwoners

Vaak worden er grote plannen besproken in de gemeenteraad, zoals over het bouwen van woningen. Of bij grote veranderingen aan wegen of andere plekken buiten.

Bij deze plannen worden mensen die in de buurt wonen vroeg op de hoogte gehouden.

Ook andere mensen voor wie de plannen belangrijk zijn moeten op tijd weten wat er gaat gebeuren.

D66 wil dat de gemeente actief de wijken ingaat bij plannen met grote gevolgen, om wensen, zorgen en ideeën van inwoners op te halen.

D66 wil veel mogelijkheden voor inspraak, zoals enquetes, groepen bewoners die meedenken en inspraakavonden bij **raadscommissies**, waar inwoners hun mening kunnen geven.

D66 wil inwoners beter betrekken bij problemen in de samenleving.

Een **burgerberaad** kan daarbij helpen, als de groep mensen die meedoet maar goed is gekozen en iedereen mee kan doen.

Ook moet tijdens het proces en achteraf worden gekeken of de doelen zijn gehaald.

We willen een onafhankelijke **ombudsman**. Dat is iemand die mensen helpt bij problemen met bijvoorbeeld de gemeente. Ook kijkt de **ombudsman** of iedereen eerlijk wordt behandeld.

Het liefst doen we dat via de Ombudsman Metropool Amsterdam, zodat klachten van inwoners eerlijk en onafhankelijk worden behandeld.

1.2. Veiligheid

Purmerend is nog steeds een veilige gemeente. Toch zien we dat op sommige plekken de overlast en misdaad toenemen.

Er zijn minder misdrijven dan gemiddeld in Nederland, zoals diefstal en inbraken in woningen. Maar de afgelopen jaren waren er ook ernstige gebeurtenissen met ontploffingen en agressie of vechten.

Het aantal straatroven, berovingen, mishandelingen en meldingen van moord op vrouwen is nu hoger dan het landelijk gemiddelde. Ook misdaad rondom drugs groeit.

D66 vindt het belangrijk dat inwoners en mensen met een bedrijf zich veilig voelen.

We willen samen verantwoordelijkheid nemen en inwoners en ondernemers betrekken bij het bepalen van de plannen van de gemeente.

Een veilige gemeente

D66 wil vooral samen met inwoners en ondernemers werken aan veiligheid. Zij moeten samen met de **politiek** kunnen kiezen over wat het belangrijkste is. We willen doorgaan met burgerinitiatieven zoals het 'Ogen en Oren'-project.

D66 wil meer aandacht voor online misdaad en **ondermijning**.

De meeste aandacht moet er zijn voor ernstige misdrijven, zoals inbraken in woningen, geweld, overvallen, straatroven en bedreigingen.

D66 wil snelheid en samenwerking bij overlast en geweld, samen met scholen, wijkteams, politie, (jeugd-)Boa's, justitie en organisaties die mensen helpen.

D66 wil een **veiligheidsindex** invoeren, zoals in Amsterdam en Zaanstad. Deze index meet veiligheid en **leefbaarheid** in wijken. Het gaat om cijfers van de politie én om ervaringen van inwoners. Zo krijgen we een duidelijk beeld per wijk en kunnen we precies doen wat nodig is.

Cameratoezicht kan helpen, maar alleen met strenge regels en met respect voor privacy.

D66 wil geen groei van camera's zonder goede reden.

Camera's mogen alleen worden geplaatst waar dat echt nodig is en niet langer blijven staan dan nodig. Regelmatig moet worden gecontroleerd of ze nog werken en geen onnodige inbreuk maken op privacy.

Vanwege de nadelen van vuurwerk voor mens en dier wil D66 het afsteken van vuurwerk minder aantrekkelijk maken. We willen één grote show in de stad, bijvoorbeeld met lasers of drones. D66 is voor een **vuurwerkverbod**.

Duurzaam oplossen van (jeugd)overlast

D66 wil dat handhaving vooral worden ingezet op de grootste irritaties van inwoners. Bij jeugdoverlast wil D66 liever investeren in extra (jeugd)wijkagenten en in kansen voor jongeren dan in strenge regels. De gemeente moet genoeg plekken bieden waar jongeren leuke activiteiten kunnen doen.

D66 wil veel aandacht voor het voorkomen van seksueel geweld en (online) pesten onder jongeren.

De **wijkagent** speelt een belangrijke rol. Samen met handhaving is dat de persoon waar je terecht kunt met problemen in wijken en dorpen. Direct contact en een goed gesprek werken vaak beter dan meteen een boete geven of camera's ophangen.

1.3 Inclusie en toegankelijkheid

D66 Purmerend vindt dat een sterke samenleving begint bij **inclusie**. Dat betekent dat iedereen zich welkom en veilig moet voelen. Het maakt niet uit hoe je eruitziet of waar je vandaan komt.

We willen een gemeente die buitensluiten voorkomt, verschillen accepteert en waar alle inwoners zich serieus genomen voelen.

Een gemeente waar iedereen meetelt

D66 wil goede plannen voor **inclusie**. We hebben speciale aandacht voor mensen met een andere huidskleur, mensen met een beperking, LHBTQIA+ inwoners en andere groepen die vaak minder opvallen.

Inclusie werkt alleen als het ook echt wordt gedaan. Daarom werkt de gemeente samen met organisaties in de gemeente, zoals stichting **ReR**. De **Regenboograad** doet hierbij belangrijke werk. Met de **Regenboograad** zorgt Purmerend ervoor dat de stem van de LHBTQIA+ altijd wordt meegenomen in beleid en keuzes.

We willen acties tegen ongelijke behandeling. Dit doen we met een jaarlijks plan samen met scholen, bedrijven en organisaties die mensen helpen.

De gemeente moet zelf een werkgever zijn waar iedereen welkom is. Dat betekent trainingen voor medewerkers en actief mensen zoeken die moeite hebben om werk te vinden.

Een toegankelijke gemeente voor iedereen

Een toegankelijke gemeente is een **inclusieve** gemeente. D66 Purmerend wil dat iedereen zelf en zonder hulp kan meedoen, met of zonder beperking.

We willen dingen die in de weg staan weghalen, digitale drempels verlagen en zorgen dat iedereen mee kan doen in Purmerend. Een samenleving waar iedereen mee kan doen is de basis voor een sterke en eerlijke gemeente.

D66 Purmerend staat voor een gemeente waar iedereen dezelfde mogelijkheden krijgt om mee te doen, zich thuis te voelen, te groeien en te leren. Purmerend moet niet schrikken van opmerkingen of klachten over beleid dat is bedacht om iedereen mee te laten doen. Purmerend moet er juist sterker van worden. Juist nu is het belangrijk om door te gaan, zodat iedereen zich welkom en veilig voelt.

Bij elk groot bouwproject moet een **toegankelijkheidscheck** worden gedaan. Bij het inrichten van plekken buiten moeten mensen met een beperking kunnen zeggen wat ze van de plannen vinden.

De gemeente moet het goede voorbeeld geven: communicatie moet duidelijk zijn, in begrijpelijke taal (B1) en met andere mogelijkheden zoals gesproken tekst en gebarentaal.

1.4 Kunst, cultuur en werelderfgoed

Het is belangrijk voor onze gemeente om geld te stoppen in kunst en cultuur.

Kunst en cultuur zorgen voor contact tussen mensen, nieuwe ideeën, **mentale gezondheid** en plezier. Ze zijn ook belangrijk voor de **economie** van de stad. Cultuur is van iedereen en voor iedereen.

Toegankelijk en laagdrempelig cultureel aanbod

D66 wil dat kunst en cultuur voor iedereen bereikbaar zijn. Dat begint al op jonge leeftijd, op school en daarbuiten.

Instellingen die belangrijk zijn voor kunst en cultuur zijn bijvoorbeeld de Purmaryn, P3 Purmerend, Onder de Linden, Bibliotheek Waterland en museums.

Organisaties voor kunst en cultuur hebben zekerheid over geld nodig. Daarom willen we voor meer jaren één keer goed zorgen voor zowel kleine als grote organisaties in kunst en cultuur. We helpen bij het oplossen van problemen met het vinden van een passend gebouw voor culturele organisaties.

We zorgen ervoor dat jongeren het leuk vinden om mee te doen aan cultuur en we steunen lessen over kunst en cultuur op scholen. Creativiteit is net zo belangrijk voor kinderen als rekenen en taal. We helpen scholen om lessen over kunst en cultuur te kunnen aanbieden. Voor inwoners met weinig geld maken we het makkelijker om ook mee te kunnen doen.

D66 moedigt culturele instellingen en verenigingen aan om meer samen te werken.

We benoemen een (jeugd)stadskunstenaar die kunst maakt bij lokale en belangrijke gebeurtenissen. Daardoor voelen inwoners zich meer onderdeel van de gemeente.

We staan pal voor Werelderfgoed Beemster

Het Unesco-**werelderfgoed** Beemster wordt bedreigd. Nieuwe woningen, sloten, wegen en elektriciteitsmasten kunnen het unieke landschap veranderen. Purmerend is verantwoordelijk voor dit **werelderfgoed**. Daarom moeten we de Beemster beschermen, verzorgen en laten zien.

De Beemster is ook een belangrijk gebied voor onze gemeente door de geschiedenis. Het open landschap biedt kansen voor ontspanning, **duurzame landbouw** en kennis over geschiedenis.

Nieuwe plannen worden altijd getoetst aan de kernwaarden van het **werelderfgoed**. Dat betekent dat we rekening houden met de dingen die de Beemster belangrijk maken, zoals bijvoorbeeld het open uitzicht en het vlakke landschap. D66 steunt plannen die de Beemster beter maken als **werelderfgoed**, als **duurzame voedselbron** en als gebied voor ontspanning. Het doel is het landschap te versterken.

We willen het erfgoed goed laten zien. Daar willen we voor betalen, bijvoorbeeld door fietspaden en wandelpaden aan te leggen.

Ook moet er een plek komen waar je kunt leren over water en dijken.

D66 ziet dat veel boeren in de Beemster duurzamer gaan werken.

Energie maken met wind kan daarbij helpen. D66 ziet kansen voor één kleine windmolen op het erf van een boer, als dit past binnen de regels van het **werelderfgoed**.

Nieuwe gebouwen bouwen doen we niet te veel en ze moeten goed passen bij de omgeving. Verkeer en parkeren worden goed geregeld.

We willen graag dat bewoners meedenken over de plannen voor de Beemster.

**“
De Beemster is, naast
werelderfgoed, de cultuur-
historische achtertuin van onze
gemeente**”

Hoofdstuk 2

Wonen, mobiliteit en sociale zekerheid

Wonen, mobiliteit en sociale zekerheid

2.1. Wonen

Het is fijn wonen in Purmerend en Beemster, en dat willen we zo houden.

Dat betekent: goede bereikbaarheid, genoeg groen in wijken en dorpen, meer wandel- en fietspaden, genoeg plekken voor spelen, sport en cultuur. Ook willen we voldoende ruimte voor zorg en onderwijs.

We willen veel nieuwe woningen bouwen, maar D66 kiest voor een gezonde groei van de gemeente, zodat iedereen het nog fijn heeft in Purmerend. In Purmerend wordt al veel gebouwd. Ook de komende jaren komen er veel woningen bij, onder andere in de **Oostflank**. We moeten ook sneller bouwen, bijvoorbeeld door meer houten huizen te bouwen. Ook kunnen we delen van huizen alvast gaan bouwen in fabrieken.

D66 ziet dat snelle bouw van woningen nodig is om het tekort op te lossen.

Het aantal nieuwe woningen moet wel lukken. Het Purmerbos beschadigen of bouwen in het gebied buiten de stad in Purmer-Zuid Zuid is volgens D66 niet nodig.

Met duizenden nieuwe huizen wordt het drukker. Er verdwijnt groen en het verkeer wordt onveilig. Daarom let D66 bij alle woningbouw goed op de kwaliteit van de gebieden waar mensen wonen. Om mensen te helpen te verhuizen naar passende huizen, willen we inwoners van Purmerend eerder aan de beurt laten komen bij nieuwbouw.

Ook mensen die voor het eerst een huis kopen, ouderen en mensen met belangrijke beroepen, zoals leraren, zorgmedewerkers en politieagenten, krijgen wat ons betreft voorrang. Tot 50% van de **sociale huurwoningen** kan worden gegeven aan deze groepen.

Terughoudend bij bouwen in Oostflank

De gemeente wil tussen 2017 en 2040 in totaal 10.000 woningen bouwen. Sinds 2017 zijn er al ruim 4.000 woningen gebouwd.

De komende jaren komen er zeker nog 2.500 tot 3.000 woningen bij. Daarmee is het grootste deel van dit doel al gehaald. Tussen de gebouwen die er al staan is bijna geen ruimte meer. Alleen op de golfbaan langs de Westerweg, is nog plek voor veel woningen. D66 is voorzichtig met hoeveel woningen hier kunnen komen.

In de plannen staat dat er 4.000 tot 4.500 woningen kunnen komen. Dat betekent dat er ook veel meer verkeer op de weg komt. Daar is soms geen ruimte voor, er komen problemen van. D66 wil niet dat deze (nieuwe) wijk via de Westerweg bereikbaar wordt gemaakt.

De Westeweg is een oude weg die belangrijk is voor de geschiedenis. Deze weg is niet geschikt voor zoveel verkeer.

Met maximaal 3.000 woningen is het verkeer beter te regelen. Bovendien is het doel van 10.000 woningen dan al gehaald. De geplande 1.000 tot 1.300 woningen in Purmer-Zuid Zuid kunnen volgens D66 uit de plannen. Dit is een **landelijk gebied** en een belangrijk groen gebied tussen de gebouwen en het Purmerbos.

Realistische groei van Purmerend

D66 wil alleen bouwen wat nodig is. De komende jaren richten we ons vooral op meer sociale huur, betaalbare huur en betaalbare koopwoningen. De bestaande afspraak blijft: 30% sociale huur, 40% **middenhuur** en betaalbare koop, en 30% duurdere huurwoningen.

Er moeten vooral huizen komen voor mensen die voor het eerst een huis gaan kopen of huren, voor studenten en ouderen. Van sommige mensen hebben veel andere mensen last rondom hun huis. D66 wil onderzoeken of we deze mensen kunnen helpen. We willen ze een eigen plek geven om te wonen met meer hulp.

D66 wil dat er niet wordt gebouwd in het Purmerbos of het Beusebos.

In de Zuidoostbeemster mag niet veel worden gebouwd tussen het Noorderpad en de N244. In de Beemster kan (en mag) alleen worden gebouwd als de regels voor het **Werelderfgoed** worden gevolgd.

D66 heeft al eerder dingen geregeld voor mensen die voor het eerst een huis kopen. In 2018 is door een idee van D66 een 'spaarpot' voor startersleningen opgezet.

Dat betekent dat mensen die voor het eerst een huis kopen een deel van het geld kunnen lenen bij de gemeente. Deze 'spaarpot' is een groot succes. D66 wil de starterslening houden en misschien groter maken.

Niet alleen Purmerend moet meer huizen bouwen. De woningnood is hoog in het hele land, vooral in de **Metropoolregio Amsterdam** (MRA). D66 wil daarom een plan voor wonen voor de hele MRA en voor Zaanstreek-Waterland. Zo kunnen we samen met gemeenten om ons heen bepalen waar woningen nodig zijn. Woningbouw is niet alleen een taak van **woningcorporaties** en grote bedrijven die huizen laten bouwen.

D66 wil meer groepswoonvormen. Ook wil D66 dat mensen zelf huizen laten bouwen. Dat kunnen inwoners alleen doen, maar ook samen.

Verschillende gezinnen hebben verschillende wensen over hun huis, en daar wil D66 ruimte voor geven. Er is een groot tekort is aan betaalbare koopwoningen. Daarom willen we niet dat deze woningen allemaal worden gekocht door iemand zodat die ze kan verhuren aan iemand anders. We hebben hier strenge regels voor en dat heet de zelfbewoningsplicht.

Duurzaamheid en ruimte voor innovatie

D66 wil dat nieuwbouw klimaatneutraal is. Dat betekent dat we met bouwen het **klimaat** niet beschadigen. We zetten sterker in op bouwen met hout en andere natuurlijke materialen.

D66 wil afspraken over circulaire bouw. Dat betekent dat als een gebouw gesloopt wordt de materialen opnieuw gebruikt kunnen worden. Als daar bij de bouw al rekening mee wordt gehouden, kunnen grondstoffen later beter opnieuw worden gebruikt.

Bij bouwprojecten en het opknappen van gebouwen moet rekening worden gehouden met dieren die in en rond gebouwen leven. D66 wil dat er zo gebouwd wordt, dat er rekening wordt gehouden met de dieren en de natuur, ook na het bouwen.

Het gebied bij station Purmerend wordt een groene, stadse wijk voor verschillende groepen mensen.

We blijven ons inzetten voor goed openbaar vervoer met veel **deelvervoer**, zoals deelfietsen, deelscooters en deelauto's. Daardoor zijn minder plekken nodig om auto's te parkeren.

We verwachten van **woningcorporaties** dat zij woningen goed isoleren, zodat warmte en kou in huis beter geregeld kunnen worden. Dat zorgt voor meer comfort en minder kosten voor gas, stadsverwarming en elektriciteit. Ook willen we afspraken maken over zonnepanelen op daken en natuurvriendelijker maken van gebouwen, bijvoorbeeld met daken met planten erop.

Kleinschalige bouw in Beemster

In de Beemster komt niet veel nieuwbouw. Er mogen een paar huizen gebouwd worden om kleine dorpen zoals Noord- en Westbeemster te versterken.

Denk aan bouwen langs de weg binnen de bebouwde kom, maar wel zo dat het uitzicht mooi blijft.

D66 wil niet zomaar bouwen op plekken waar nog geen huizen staan. We willen de kenmerken van het **werelderfgoed** beschermen en waar mogelijk versterken.

D66 wil in de Beemster wel huizen bouwen waar al meer huizen staan. Bijvoorbeeld bij aan het Noorderpad ten oosten van de A7, waar ruimte is voor **duurzame** woningen en een gebouw voor zorg, onderwijs of een buurthuis.

2.2 Mobiliteit

Purmerend groeit en verandert snel. D66 wil dat iedereen goed kan meedoen. We willen een gemeente waar wandelen, fietsen, **deelmobiliteit**, openbaar vervoer en autorijden goed op bij elkaar passen. Zo kan iedereen snel en veilig reizen, zonder dat de natuur beschadigt.

Fietsen en lopen op één

We willen zorgen voor veilige en goede wandelpaden en fietspaden en in genoeg fietsvoorzieningen, zoals fietsenrekken.

Bij woningbouw en andere plannen vindt D66 fietsen en wandelen belangrijk.

D66 wil een plan om fietsen makkelijker en veiliger te maken in Purmerend.

Om te zorgen dat meer mensen gaan fietsen moeten we weten hoeveel fietsers er zijn, waar ze fietsen en welke problemen ze tegenkomen. Zo kunnen we betere plannen maken om fietsen leuker te maken.

We willen duidelijk zien waar de veiligheid in het verkeer beter moet en waar **slimme verkeerslichten** fietsers voorrang kunnen geven.

D66 wil dat meer mensen gaan fietsen omdat het een snelle, aantrekkelijke, goedkope, gezonde en **duurzame** manier van reizen is. Ontspanning is ook belangrijk. Daarom willen we fiets- en wandelroutes verbeteren om ook in de vrije tijd te kunnen fietsen of wandelen.

D66 wil dat er minder mensen gewond raken in het verkeer. Daarom zorgen we voor veilige, brede en goede fietspaden en veilige plekken om over te steken.

Kinderen in Purmerend moeten veilig naar school kunnen lopen of fietsen. We willen dat alle kinderen een fiets hebben.

Snelle routes om te fietsen naar gemeenten in de buurt zorgen ervoor dat de fiets een goede keuze is voor korte en iets langere afstanden. Ook moeten er genoeg fietsenstallingen zijn, ook voor elektrische fietsen.

Auto's waar nodig

Auto's blijven welkom, maar het wordt drukker op de weg. Omdat er soms te weinig parkeerplaatsen zijn wil D66 lang parkeren in parkeergarages en kort parkeren op straat.

Dat betekent dat als je even snel heen en weer loopt, op straat kunt parkeren.

Maar als je langer wil parkeren, kun je beter in de parkeergarage gaan staan.

Daar moeten dan ook plekken komen om elektrische auto's op te laden.

D66 wil meer wegen waar je maar 30 km per uur mag rijden. Dit maakt het verkeer veiliger en zorgt dat het verkeer kan blijven rijden. We onderzoeken waar 30 km per uur goed kan worden ingevoerd. Dit doen we vooral voor wegen waar auto's en fietsers samen op de weg rijden. Op grotere wegen met aparte fietspaden blijft 50 km/u de vaste regel.

D66 wil genoeg parkeerplekken in de binnenstad en wijken daar omheen. Betaald parkeren kan helpen, maar we zijn tegen betaald parkeren verder van het centrum.

Als dat toch nodig is, dan alleen als de bewoners het ermee eens zijn.

D66 wil verkeer van en naar de A7 niet meer in de binnenstad.

We willen een centrum met minder auto's, wat in het centrum moet zijn. Een **ringweg** om Purmerend is nodig om verkeer uit de binnenstad te houden.

We willen speciale parkeerplaatsen voor deelauto's, autohuursystemen en laadplekken voor elektrische auto's.

D66 wil in gesprek met bedrijven en organisaties die afgesloten parkeerplaatsen hebben. We willen kijken of deze plekken buiten openingstijden door iedereen kunnen worden gebruikt. Dan is er minder parkeren op straat nodig.

Openbaar vervoer dat werkt

Het openbaar vervoer (trein en bus) is al jaren een goede keuze voor reizen naar steden om ons heen, zoals Amsterdam en Zaandam. Snelle en goede verbindingen, toegankelijke haltes en plekken waar openbaar vervoer, fietsen en **deelmobiliteit** samenkomen, maken het **OV** fijner om mee te reizen.

Reizigers moeten makkelijk en veilig kunnen overstappen tussen trein, bus, fiets en **deelvervoer**. **OV**-knooppunten, plekken waar veel openbaar vervoer samenkomt, helpen daarbij.

Busreizigers moeten kunnen rekenen op een bus die volgens de dienstregeling rijdt. De afgelopen jaren vielen ritten te vaak uit en werden reizigers slecht op de hoogte gehouden. D66 wil dat de gemeente binnen de Vervoerregio Amsterdam zorgt afspraken worden nagekomen. Ook moeten er snelle oplossingen bij storingen gevonden worden.

Informatie voor reizigers moet altijd duidelijk zijn.

D66 wil dat inwoners die Wmo-vervoer met taxibusjes gebruiken hun ritten kunnen reserveren via 9292, zoals in Almere. Dit maakt het gebruik veel simpeler.

Deelmobiliteit voor iedereen

Deelauto's, deelscooters en deelfietsen maken reizen goedkoper en beter voor het milieu. Ze zorgen voor minder bezette parkeerplaatsen. Elektrische deelvoertuigen op goede plekken zorgen ervoor dat meer mensen kiezen voor **deelmobiliteit**.

D66 wil dat Purmerend een gemeente is waar reizen makkelijk, veilig en **duurzaam** is.

Dat betekent dat:

- Wandelen en fietsen voorop staan.
- Het openbaar vervoer betrouwbaar is.
- Auto's slim worden gebruikt.
- **Deelmobiliteit** steeds normaler wordt

2.3 Werk en inkomen

D66 Purmerend vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen en een stabiele financiële basis heeft. Voor veel mensen is dat via een betaalde baan. Soms lukt dat niet. Dan biedt de gemeente passende ondersteuning. Zo wordt ieders talent benut. Dat vraagt om maatwerk en persoonlijke begeleiding. Soms moet worden geïnvesteerd in scholing en ondersteuning bij schulden, zodat zicht op een nieuwe toekomst ontstaat.

Bestaanszekerheid

De gemeente is verantwoordelijk voor het sociaal domein (zorg, werk en inkomen).

Zo kan via regels over hulp bij armoede of werkloosheid de gemeente helpen om voldoende geld te hebben om van te leven.

We willen de **Participatiewet** beter gebruiken:

- Geen onnodige straffen.
- Hulp die past.
- Vertrouwen.
- Vrijheid om te kiezen.
- Als mogelijk: ruimte om extra geld te verdienen.

We helpen mensen weer aan het werk te gaan in beroepen waar mensen nodig zijn.

Bijvoorbeeld werk in de techniek. We helpen inwoners met lage inkomens via schuldhulp en begeleiding naar (beter) betaald werk.

De start van de **Stadspas** wordt goed gevolgd, zodat we weten of genoeg mensen de hulp krijgen waar ze recht op hebben. D66 wil onderzoeken of inwoners met een **Stadspas**, net als in Amsterdam, goedkopere groenten en fruit kunnen kopen bij boeren in de buurt.

We stimuleren sociale ondernemingen. Dat zijn bedrijven die mensen die moeilijk aan het werk komen in dienst nemen. Of bedrijven die iets goeds doen voor de samenleving.

Grip op schulden

Helaas zijn nog veel inwoners arm, ook kinderen. De reden is vaak schulden.

Het blijft belangrijk om schulden te voorkomen door vroeg in te grijpen. Zo voorkomen we dat schulden te groot worden.

D66 blijft wil mensen helpen met het in voorkomen van schulden.

Ook willen we een goede samenwerking met scholen, **woningcorporaties**, energiebedrijven en banken. Ook wijkteams, Clup Welzijn en de gemeente helpen snel als dat nodig is.

Als er schulden zijn, wil D66 een rustmoment mogelijk maken: de gemeente gaat de schulden tijdelijk overnemen. Dat geeft rust. Ook worden inwoners vaker gekoppeld aan bijvoorbeeld

Schuldhelpmaatjes.

***D66 houdt bij alle woningbouw
nadrukkelijk oog voor de
kwaliteit van de leefomgeving***

*We willen investeren in aanleg
en onderhoud van goede en
veilige wandel- en fietspaden
en fietsvoorzieningen*

Hoofdstuk 3

Onderwijs

Onderwijs

Ieder kind verdient goed onderwijs. Dat begint met een goede leraar, een fijn gebouw en een gezonde en veilige omgeving. Een langere schooldag, met extra activiteiten. Dat helpt om kinderen gelijke kansen te geven en te ontdekken waar ze goed in zijn. Zo krijgen leerlingen veel ruimte om zich te ontwikkelen. De gezondheid van hun lichaam en hun hoofd staat daarbij centraal.

Als gemeente stimuleren we de samenwerking tussen onderwijs, zorg en jeugdhulp. In het beroepsonderwijs ontdekken studenten waar ze goed in zijn. Zij bouwen mee aan de toekomst van Nederland. Of dat nu in de zorg, computers, kinderopvang of techniek is: sterk beroepsonderwijs is belangrijk voor de **economie** van onze stad. Daarom werken we samen met het beroepsonderwijs om te zorgen voor stages en banen voor jongeren.

3.1 Een veilige en gezonde school(omgeving)

We blijven werken aan gezonde scholen. We zorgen voor **duurzame** schoolgebouwen, met genoeg groen, schone lucht en ruimte om te bewegen.

Scholieren moeten veilig kunnen lopen en fietsen naar school. Er moeten genoeg fietsenstallingen zijn.

We zorgen voor een veilige omgeving rond de school. We willen dat scholen, jongerenwerk, **wijkagenten** en de gemeente beter samenwerken om de veiligheid in en rond schoolgebouwen te verbeteren.

3.2 We bieden jongeren een brede basis

Kinderen en jongeren moeten leren hoe je meedoet in de samenleving. De gemeente kan daar meer aan doen. We blijven de **Kinderraad** en de **Kinderburgemeester** ondersteunen. Ook willen we jongeren helpen om meer met **politiek** te doen, bijvoorbeeld via **JIPP** en lessen op school. Leren Lezen en schrijven is heel belangrijk. Jongeren en kinderen kunnen steeds minder goed lezen en schrijven. Om dat tegen te gaan, willen we dat iedereen boeken kan lezen. In de hele gemeente moet je boeken kunnen lenen of ruilen.

Bibliotheek Waterland is een plek voor ontmoeting en leren. Alle inwoners moeten gratis lid kunnen worden. D66 wil langere openingstijden van de bibliotheek, bijvoorbeeld ook op zondag in de herfst en winter.

D66 wil een kinderen leren over Droogmakerij De Beemster. Dan leren kinderen dat een droogmakerij een stuk grond is dat vroeger een meer was.

De buitenruimte van het bezoekerscentrum in de Beemster wordt hiervoor ingericht als leerplek over water en dijken.

3.3 Gelijke kansen binnen onderwijs

Kinderen krijgen gelijke kansen met de rijke schooldag.

Dat willen we doen door samen te gaan werken met:

- Onderwijs
- Kinderopvang
- Naschoolse opvang
- Jongerenwerk
- Sport
- Cultuur
- Techniek
- Ondernemers

Voor D66 doet iedereen mee. Alle kinderen moeten kunnen meedoen op school.

We willen dat elk kind naar school kan. Ook willen we onderwijs waarbij iedereen mee kan doen. We willen voorkomen dat jongeren voortijdig stoppen met school.

D66 wil dat alle jongeren de school verlaten met een diploma. Dat kan door meer hulp en ruimte om aan te passen als dat nodig is.

De verplichting om naar school te gaan is er vooral om problemen vroeg te voorkomen.

Schoolmaatschappelijk werkers op de basisschool en de middelbare school kunnen kinderen en gezinnen vroeg helpen bij problemen.

Zij kunnen zorgen voor samenwerking tussen school, het gezin en de gemeente.

3.4 Onderwijs en arbeidsmarkt

Beroepsonderwijs en de bedrijven in de gemeente moeten beter gaan samenwerken. Daar gaat de gemeente bij helpen. Purmerend is een doe- en maakgemeente, en beroepsonderwijs is belangrijk voor de toekomst.

D66 wil daarom samenwerken met bedrijven, vmbo en mbo. Zo zorgen we dat we opleiden voor beroepen waar mensen nodig zijn, bijvoorbeeld in de zorg of techniek. De gemeente geeft het goede voorbeeld door eigen stages te bieden voor vmbo-leerlingen en mbo-studenten.

Het is belangrijk dat jongeren goede werkplekken kunnen vinden om ervaring op te doen. Ook is de overstap van school naar werk heel belangrijk. We willen mbo en bedrijven helpen om samen te werken. Bij de plannen voor de campus in **De Koog** willen we kijken of meer hbo-scholen naar Purmerend kunnen komen.

We willen onderzoeken of opleidingen uit Amsterdam kunnen worden verplaatst naar Purmerend. Vooral opleidingen die passen bij de banen die in Purmerend zijn. Een goede leraar is heel belangrijk. We willen leraren die een huis zoeken voorrang geven. Zo wordt het beroep in Purmerend fijner en kunnen beter zorgen dat er voldoende leraren zijn.

Jan van Egmond Lyceum

SG Nelson Mandela

leder kind verdient goed onderwijs, ongeacht waar de wieg heeft gestaan

Hoofdstuk 4

Gezondheid en zorg

Gezondheid en zorg

In Purmerend willen we dat iedereen goede zorg krijgt, die er voor iedereen is. Of het nu gaat om jeugdhulp, ouder worden of gezondheid in je hoofd: niemand mag worden vergeten. D66 vindt dat betalen voor gezondheid en welzijn belangrijk is voor een sterke en gelukkige gemeente. Daarom zorgen we voor preventie, zorg in de buurt en een gemeente die let op wat mensen nodig hebben.

4.1 Gezondheid als basis voor gemeentelijk beleid

Een gezonde samenleving begint bij een gezonde omgeving.

Daarom wil D66 dat gezondheid een belangrijk onderdeel is van al het gemeentelijk beleid. Niet alleen in de zorg, maar ook als een straat opnieuw wordt ingericht, bij sport en scholen. We willen een gemeente waar bewegen normaal is, waar gezond eten bereikbaar is en waar iedereen gezond kan blijven.

Purmerend heeft meer dokters nodig om de groeiende groep patiënten te helpen. De dokters hebben werkruimtes nodig. Bij plannen voor veel nieuwe huizen moet er genoeg zorg in de buurt komen. Bij elk plan voor nieuwbouw komt een **gezondheidstoets**. Zo meten we de **invloed** op hoe mensen zich voelen en **leefbaarheid**. Dit zorgt ervoor dat iedereen toegang houdt tot basisvoorzieningen.

In elke wijk komt een **leefstijlzorgloket**. Inwoners kunnen daar makkelijk terecht voor advies over gezondheid, eten, sporten of opvoeding.

We gaan in gesprek met supermarkten, restaurants en cafés om ongezonde reclame voor kinderen te verminderen.

4.2 Jeugdzorg met echte aandacht voor

Purmerendse jongeren

Jongeren verdienen een goede start. Toch komt hulp soms te laat. We zien niet altijd op tijd dat een kind hulp nodig heeft. Of gezinnen weten niet waar ze met hun problemen terecht kunnen.

We werken beter samen met de gemeenten om ons heen om speciale hulp beschikbaar te houden, ook bij moeilijke problemen. We stellen een lokale regisseur jeugdzorg aan. Deze persoon zorgt voor duidelijke afspraken en samenwerking tussen alle hulpverleners. Gezinnen krijgen één vaste persoon, die meedenkt en alles in de gaten houdt.

Elke wijk krijgt een jongeren-inlooplek, waar jongeren terechtkunnen met vragen, zorgen of om te ontspannen.

We zorgen voor **mentale gezondheid** door schoolmaatschappelijk werk uit te breiden en **jeugdcoaches** op scholen in te zetten.

[Later selecteren](#)

4.3 Samenwerken in het sociaal domein

Achter elke vraag om hulp zit een mens met een verhaal.

D66 wil dat mensen die in de zorg werken maatwerk mogen leveren.

Er moet naar inwoners worden geluisterd. Regels mogen goede hulp niet in de weg staan.

Het sociaal domein moet draaien om vertrouwen, samenwerking en moet goed te begrijpen zijn.

Clup Welzijn en de bibliotheek zijn heel belangrijk, vooral nu mensen vaker samen met de mensen om zich heen de problemen moeten oplossen.

D66 wil dat de gemeente deze organisaties beter helpt, bijvoorbeeld door voor meer jaren geld te geven. We blijven de **sociale wijkteams** versterken. Inwoners moeten weten waar ze te vinden zijn. Goed opgeleide teams die samenwerken kunnen actie ondernemen en problemen vroeg zien. Hun ervaringen helpen bij het opzetten van activiteiten om problemen te voorkomen.

D66 vindt het eerlijk om voor Wmo-voorzieningen een bijdrage te vragen die hoger is voor mensen die veel geld verdienen. Ouderen met een laag inkomen hoeven minder te betalen. Ook letten we op dat er niet te veel kosten tegelijk komen.

Samen met de organisaties die mensen helpen, scholen en buurtbewoners zetten we activiteiten op om eenzaamheid bij ouderen én jongeren te verminderen.

Niemand hoeft zich alleen te voelen.

4.4 Sport en beweging: ruimte voor iedereen om te bewegen

Sport en beweging zorgen voor gezondheid, elkaar ontmoeten en plezier maken.

D66 wil dat iedereen kan sporten — jong en oud, teamsporters en mensen die liever alleen sporten.

We maken samen met sportverenigingen en de **Sportraad** een Sportaccommodatieplan 2040. Met dit plan maken we regels en afspraken over het gebruiken en delen van sportvelden en andere ruimtes om te sporten.

Sportlocaties moeten beter worden gebruikt. Niet alleen door sportclubs, maar ook door mensen die graag alleen sporten.

Later selecteren

We ondersteunen talenten en sporters op hoog niveau, zodat jong talent kan doorgroeien en Purmerend voorbeelden heeft voor iedereen.

De gemeente helpt sportverenigingen bij het zoeken van **vrijwilligers** en het verbeteren van regels voor **vrijwilligers**.

Sport voor iedereen

D66 wil dat groepen mensen die extra hulp nodig hebben kunnen sporten. Zoals ouderen, mensen met een beperking en inwoners met weinig geld. Dit doen we via programma's speciaal voor deze groepen en gratis of goedkope activiteiten.

We zorgen voor sporten waarbij iedereen mee kan doen, met betere begeleiding (hulp) en kennis bij verenigingen.

We maken sporten goedkoper, bijvoorbeeld via de MeerDoen-regeling en lagere contributie. D66 wil dat iedereen zijn hele leven kan blijven sporten. De gemeente helpt hierbij via sportprogramma's en **buurtsportcoaches**.

Sport van de toekomst

We gebruiken digitale middelen zoals spelcomputers om jongeren via spel en **E-sports** meer te laten bewegen.

We ondersteunen nieuwe sportvormen zoals urban sports, bootcamps en beweeggroepen.

Groen en duurzaam sporten

We vervangen velden van kunstgras door natuurvriendelijke oplossingen die goed zijn voor de natuur.

Sporthallen en sportzalen worden milieuvriendelijk gemaakt, bijvoorbeeld met zonnepanelen, waterbesparing, ledverlichting en **isolatie**.

Op en rond sportplekken in parken komt meer ruimte voor natuur en **klimaat**, zoals plekken waar regenwater kan worden opgevangen, plekken met schaduw en minder stenen of asfalt.

Er komen goede fietspaden en wandelpaden naar sportplekken, zodat **duurzaam** reizen vanzelfsprekend wordt.

D66 investeert in buurten waar je makkelijk kunt bewegen, met hardlooproutes, buiten fitness en sportveldjes in de wijk.

*Sport en beweging zorgen voor
gezondheid, ontmoeting en
plezier. D66 wil sport voor
iedereen toegankelijk maken*

Het
kan
wel

Hoofdstuk 5

Klimaat, energie en economie

Klimaat, energie en economie

5.1 Een gezonde en duurzame Purmerendse economie

Purmerend en Beemster hebben veel verschillende soorten ondernemers. Van winkels en restaurants tot nieuwe bedrijven en bedrijven op de bedrijventerreinen.

De Beemster heeft daarnaast een sterke geschiedenis van landbouw. De Beemster staat bekend om producten zoals kaas en chocolade.

Bedrijven maken onze gemeente levendig en sterk. D66 wil deze kracht benutten en bedrijven helpen om te groeien. We willen dat Purmerend een gemeente is waar bedrijven kansen krijgen. Dat betekent duidelijke regels, snelle **vergunningen** en één plek waar ondernemers terecht kunnen, ook via internet.

Lokale ondernemers versterken

De binnenstad blijft belangrijk. D66 wil samen met ondernemers zorgen voor ruimte voor evenementen, **horeca**, cultuur en fijne winkelstraten.

Ook kleinere winkelcentrums in de wijken en dorpen verdienen aandacht. Dit zijn plekken waar mensen elkaar ontmoeten en waar winkels dichtbij zijn. Ze moeten schoon en veilig zijn.

Purmerend heeft veel winkels en grote bedrijven. De gemeente moet ondernemers met elkaar laten praten en elkaar laten helpen, zodat zij kunnen doen waar ze goed in zijn.

De gemeente gaat meer inkopen bij de boeren en bedrijven in de gemeente.

We willen meer werk in Purmerend. Veel inwoners werken nu buiten de gemeente, vooral in Amsterdam. Maar de gemeente Purmerend krijgt steeds meer inwoners, dus is er ook meer werk nodig.

Purmerend als plek voor innovatie

De **economie** verandert snel. D66 wil ondernemers steunen die nieuwe dingen gaan doen, bijvoorbeeld op het gebied van computers, hergebruik en natuurvriendelijk verkeer. Purmerend kan een plek zijn om nieuwe ideeën uit te proberen.

Kleine en iets grotere bedrijven zijn belangrijk voor onze **economie**. De gemeente helpt kleinere bedrijven bij **verduurzaming** en als ze meer met computers gaan werken. Samenwerking tussen bedrijven is belangrijk voor nieuwe ideeën.

D66 wil dat bedrijven kunnen groeien, vernieuwen en helpen bij een **duurzame** toekomst.

Groene economie

D66 wil ondernemers ondersteunen die bijdragen aan een groene en **economie** die klaar is voor de toekomst.

De gemeente helpt bij projecten voor hergebruik, **subsidies** voor **verduurzaming** en milieuvriendelijk vervoer. Denk aan een opslag voor pakketten aan de rand van de gemeente. Dan worden de goederen met elektrische voertuigen naar de juiste plek gebracht binnen de gemeente.

We zien mogelijkheden om landbouw, nieuwe manieren van voedsel maken en toerisme te combineren. Boeren in de Beemster zijn al goed bezig met kwaliteit en **duurzaamheid**. De gemeente moet hen helpen bij het gebruiken van nieuwe technieken en samenwerken met scholen en onderzoekers.

We willen dat jongeren leren wat bedrijven nu nodig hebben. De plannen voor de campus in **De Koog** helpen daarbij.

5.2 Grip op afval

Purmerend loopt achter bij het scheiden van afval. Nederlanders gaan gemiddeld steeds beter hun afval scheiden. Inwoners van Purmerend en Beemster gaan steeds slechter hun afval scheiden: in 2022 scheidde we 59%, in 2024 scheidde we maar 56%.

We gooien dus spullen weg die we nog kunnen gebruiken of gooien spullen in de verkeerde vuilnisbak.

Dat is zonde, slecht voor het milieu én kost geld. Te veel waardevolle grondstoffen verdwijnen in de grijze containers en worden verbrand. D66 wil dat Purmerend een veel beter wordt met in afval scheiden.

D66 wil dat Purmerend in 2030 veel meer afval scheidt en dat we het Nederlandse doel van 75% gehaald hebben. Afval scheiden moet makkelijk zijn. We willen meer containers in de grond voor plastic, metaal en glas, ook bij flats.

Per wijk willen we weten hoe het gaat met afvalscheiding, zodat we maatregelen kunnen nemen die passen bij de wijk.

Inwoners moeten worden geholpen, niet gestraft. De gemeente moet duidelijke informatie geven over afval scheiden en hoeveel geld dat kan opleveren.

D66 wil afvalcoaches die in wijken uitleg geven. Ook moeten inwoners online kunnen melden wanneer containers vol zijn.

De gemeente moet onderzoeken hoe we inwoners kunnen belonen als ze minder afval in de grijze container hebben.

Opnieuw gebruiken van materialen wordt makkelijker gemaakt via **kringloopwinkels, repair cafés**, de milieustraat en bedrijven die spullen opnieuw gebruiken.

**“
Wij willen dat Purmerend een
plek is waar ondernemers meer
kansen krijgen**”

Hoofdstuk 6

Ruimtelijke ordening, natuur en landbouw

Ruimtelijke ordening, natuur en landbouw

6.1 Dierenwelzijn

Dieren verdienen een goed leven, dat noemen we dierenwelzijn. D66 wil dat de gemeente actief werkt aan dierenwelzijn. We willen dat de gemeente samenwerkt met organisaties die dieren helpen, dierenartsen en **vrijwilligers** om dieren goed te beschermen.

Er komt meer aandacht voor het voorkomen van pijn of problemen bij dieren.

Denk aan goede opvang voor gevonden dieren, voorlichting over huisdieren en streng optreden tegen verwaarlozing.

We willen dat als de gemeente keuzes maakt, er meer rekening gehouden wordt met dieren. Bijvoorbeeld bij evenementen, onderhoud aan planten en bomen en plannen voor nieuwe gebouwen.

D66 wil dat inwoners het makkelijk door kunnen geven als ze zien dat dieren lijden, zodat de dieren snel kunnen worden geholpen.

We helpen mensen die bijvoorbeeld een dierenvoedselbank beginnen en projecten die helpen bij het chippen en registreren van huisdieren.

6.2 Landbouw en voedsel

De Beemster heeft een lange geschiedenis met veel landbouw. Boeren spelen een belangrijke rol in ons landschap en in het maken van voedsel. D66 wil boeren helpen om beter te zijn voor de natuur.

We willen dat boeren steun krijgen bij nieuwe technieken, zoals het werken met computers op het land. Ook willen we dat boeren meer gaan hergebruiken en **duurzame** energie gaan gebruiken.

De gemeente werkt samen met boeren aan gezonde weilanden, schoon water en meer verschillende planten en dieren.

We willen dat de boeren hun producten meer in Purmerend en gemeentes om ons heen gaan verkopen. Zo kunnen scholen, ziekenhuizen en restaurants meer producten gebruiken uit onze eigen gemeente. Dat is goed voor het **klimaat**, voor de boeren én voor de **economie** van Purmerend.

We helpen boeren die willen beginnen met **duurzame** landbouw of op een andere manier hun geld willen verdienen, door bijvoorbeeld een camping te willen beginnen of de verkoop van producten van hun eigen land.

6.3 Groen in de stad en dorpen

Groen is belangrijk voor gezondheid, **klimaat** en **leefbaarheid**. D66 wil dat Purmerend en Beemster zo groen mogelijk blijven. Dat betekent dat er meer aandacht moet zijn voor bomen en planten.

We willen meer bomen, struiken en bloemen in wijken en dorpen. Dit zorgt voor schaduw, minder warmte en meer verschillende planten en dieren.

Bij nieuwbouw moeten altijd veel bomen en planten worden geplant. Planten op daken en aan muren kunnen hierbij helpen. We willen dat parken en plantsoenen goed worden verzorgd.

Inwoners mogen meedenken bij het ontwerp van nieuwe groene plekken.

D66 wil dat kinderen genoeg ruimte hebben om buiten te spelen, met (en wil) veilige speelplekken in elke wijk.

We zijn blij met ideeën uit de buurt om hun omgeving groener te maken: geveltuinen, moestuinen met de buurt zijn mooie plannen.

6.4 Natuur en klimaat

Het **klimaat** verandert. De natuur helpt ons tegen de gevolgen hiervan. D66 wil dat de gemeente zorgt voor plekken waar we water kunnen opvangen, hitte vermindert en dieren helpt.

De gemeente maakt veilige groene routes waar dieren kunnen lopen of vliegen.

We beschermen belangrijke natuur, zoals het Purmerbos en de Beemster. Hier mag niet of weinig worden gebouwd.

We zijn blij met inwoners die meer planten in hun tuin en minder tegels te gebruiken.

A photograph of a modern building facade featuring a large vertical garden wall. The wall is covered in various green plants, including purple flowers and leafy greens. To the right, a large, leafy tree stands in front of the building. In the foreground, a planter box contains several types of plants, including tall grasses and pink flowers. The sky is blue with some clouds.

Groen is geen luxe, maar noodzaak. D66 wil dat iedere inwoner van Purmerend toegang heeft tot een gezonde, groene en klimaatbestendige leefomgeving

Hoofdstuk 7

Overheid

Financiën en bestuur

De gemeente moet betrouwbaar en duidelijk bestuurd worden. Geld van inwoners moet eerlijk en slim worden uitgegeven.

D66 wil een gemeente die open is, goed luistert en keuzes maakt die passen bij de toekomst van Purmerend en Beemster.

We willen dat inwoners kunnen vertrouwen op een gezonde **begroting** en een bestuur dat eerlijk en duidelijk werkt.

7.1 Gezonde gemeentefinanciën

D66 wil dat de gemeente goed met geld omgaat. Dat betekent dat we geen geld uitgeven dat we niet hebben en dat we geld sparen voor later.

We willen dat de gemeente duidelijke keuzes maakt. Niet alles kan tegelijk. Daarom kijken we goed naar wat echt nodig is en wat inwoners het meest helpt.

We willen dat de gemeente voldoende spaart, zodat er ruimte is voor extra kosten.

D66 wil dat de gemeente eerlijk uitlegt waar geld naartoe gaat. Inwoners moeten kunnen zien waar hun belastinggeld aan wordt uitgegeven.

We willen dat de gemeente het geld goed gebruikt voor projecten die de stad sterker (beter) maken. Voorbeelden hiervan zijn **duurzame** woningen, goede zorg, onderwijs en veilige wijken.

7.2 Transparant en betrouwbaar bestuur

D66 wil een gemeente die open en eerlijk werkt. Inwoners moeten kunnen begrijpen hoe keuzes worden gemaakt en waarom.

We willen dat de gemeente begrijpelijke taal gebruikt, zodat iedereen kan snappen wat de gemeente doet.

D66 wil dat inwoners makkelijk vragen kunnen stellen en snel antwoord krijgen.

De gemeente moet goed bereikbaar zijn, zowel online als in het stadhuis en in de wijken en dorpen. We willen dat de gemeenteraad, de burgemeester en de wethouders duidelijk hun eigen rol hebben. Het college voert de gemaakte keuzes uit, de gemeenteraad controleert of dat goed wordt gedaan. Zo blijft het bestuur eerlijk en duidelijk.

7.3 Dienstverlening die werkt voor inwoners

Goede dienstverlening is belangrijk. Inwoners moeten snel en vriendelijk worden geholpen.

We willen dat aanvragen voor **vergunningen** sneller worden verwerkt. Dan duurt het minder lang voordat er een antwoord komt.

Ondernemers en inwoners moeten sneller weten wat ze kunnen verwachten.

De gemeente moet één duidelijke plek hebben waar inwoners terecht kunnen, zowel online als in het gemeentehuis.

We willen dat de gemeente beter luistert naar inwoners, bijvoorbeeld via enquêtes, wijkgesprekken en inspraakavonden.

7.4 Samenwerking in de regio

Purmerend werkt samen met andere gemeenten om ons heen, zoals in Zaanstreek-Waterland en de **Metropoolregio Amsterdam**. Dat is belangrijk voor de bouw van woningen, vervoer, zorg en **economie**.

D66 wil dat Purmerend actief meedoet in deze samenwerkingen, zodat we samen oplossingen kunnen vinden voor grote en lastige problemen.

We willen dat de gemeente duidelijk uitlegt wat deze afspraken betekenen voor inwoners.

7.5 Digitale overheid

D66 wil dat de gemeente slim omgaat met computers en internet. Dat betekent veilige computersystemen, duidelijke websites en goede bescherming van persoonlijke gegevens.

We willen dat inwoners makkelijk via internet zaken kunnen regelen, zoals aanvragen, meldingen en afspraken.

Online diensten moeten toegankelijk zijn voor iedereen, ook voor mensen die niet zo handig zijn met computers. Daarom kan iedereen ook altijd om hulp vragen.

*D66 wil dat de gemeente
blijvend kritisch is op de kosten
van de eigen organisatie en de
inhuur van externen*

Verklarende woordenlijst

Amendement	Voorstel om iets aan te passen
Begroting	Een plan dat laat zien hoeveel geld de gemeente heeft en waar het aan wordt uitgegeven?
Bereikbaarheid	Hoe goed je ergens kunt komen
Besluiten	Keuzes
Bestaanszekerheid	Zeker weten dat je kunt leven van je inkomen
Besturen	Leiding geven aan de gemeente
Betaalbaar	Niet te duur
Burgerberaad	Groep inwoners die meedenkt over plannen van de gemeente
Buurtsportcoaches	Sportcoaches in de wijken en dorpen
Cameratoezicht	Camera's gebruiken om te kijken wat er op straat gebeurt
Coalitieakkoord	Afspraken tussen een aantal politieke partijen
De Koog	Gebied met bedrijven, sport en scholen rondom de Flevostraat
Debat	Gesprek in de gemeenteraad over de keuzes die gemaakt moeten worden
Deelvervoer, deelmobiliteit	Vervoer dat je samen deelt, zoals deelauto's, deelfietsen of deelscooters
Democratie	Manier waarop inwoners meebeslissen
Duurzaam	Goed voor de natuur
Duurzame landbouw	Landbouw die goed is voor de natuur
Economie	Hoe geld en werk in een land geregeld zijn
Elektriciteitsmasten	Hoge palen voor stroom
E-sports	Sporten waarbij je een computer gebruikt

Gezondheidstoets	Toets om te controleren of de nieuwe plannen goed zijn voor de gezondheid
Groepswoonvormen	Samenwonen in een groep
Horeca	Hotels, restaurants, cafés
Inclusie	Iedereen hoort erbij
Invloed	Mee kunnen beslissen
Inwoners	Mensen die in de gemeente wonen
Isolatie	Warmte of kou buiten houden
Jeugdcoach	Begeleider voor jongeren
JIPP	Jongeren in de Purmerendse Politiek
Jongerenraad	Groep jongeren die meedenkt met de politiek
Kinderburgemeester	Kind dat de belangen van andere kinderen vertegenwoordigt binnen de gemeente
Kinderraad	Groep kinderen die meedenkt met de gemeente
Klimaat	Het gemiddelde weer over meerdere jaren
Kringloopwinkels	Winkels waar je tweedehands spullen kunt inleveren en kopen
Landelijk gebied	Gebied buiten de stad, meestal natuur of weilanden
Leefbaarheid	Hoe prettig het is om ergens te wonen
Leefstijlzogloket	Plek voor advies over de gezondheid
Mentale gezondheid	Hoe je je voelt in je hoofd
Metropoolregio Amsterdam	Gemeentes rondom Amsterdam die met elkaar samenwerken
Middenhuur	Betaalbare huur
Ondermijning	Samenwerking tussen criminelen en bedrijven
Oostflank	Gebied aan de oostkant van Purmerend, langs de Westeweg

Participatiewet	Wet over werk en uitkeringen
Politici	Mensen die in de politiek werken
Politiek	Bestuur van een land of een gemeente
Preventie	Problemen voorkomen
Purmer-Zuid Zuid	Gebied met weilanden bij McDonalds en het Purmerbos
Raadscommissies	Groep binnen de gemeenteraad die onderwerpen bespreekt
Referendum	Stemming door inwoners over een keuze die de gemeenteraad moet gaan maken
Regenboograad	Groep mensen die zich inzet voor mensen die niet hetero zijn
Repair cafés	Plekken waar je spullen kunt laten repareren
ReR	Roze en de Regenboog, groep mensen die zich inzet voor mensen die niet hetero zijn
Ringweg	Weg om de stad heen
Schuldhulpmaatjes	Vrijwilligers die helpen bij schulden
Seksueel geweld	Iemand dwingen tot seks
Slimme verkeerslichten	Stoplichten die reageren op het verkeer, die pas op groen springen als het nodig is
Sociaal Liberalen	Mensen die vrijheid en gelijke kansen belangrijk vinden.
Sociale huurwoningen	Woningen met een lage huur
Sociale wijkteams	Teams die mensen in de wijk helpen
Sportraad	Adviesgroep voor sport
Stadspas	Pas voor korting en hulp
Stikstof	Een schadelijke stof in de lucht
Subsidies	Geld van de overheid

Toegankelijkheidscheck	Controle of iets toegankelijk is, zodat iedereen het kan gebruiken
Veiligheidsindex	Lijst die veiligheid meet
Verduurzaming	Milieuvriendelijker maken
Vergunning	Toestemming van de gemeente
Verkiezingsprogramma	Een tekst waarin een politieke partij vóór de verkiezingen haar plannen laat zien. Daarin zegt zij wat zij wil bereiken en belooft aan kiezers.
Voedselbron	Plek waar eten vandaan komt
Vrijwilliger	Iemand die helpt zonder betaald te worden
Vuurwerkverbod	Geen vuurwerk mogen afsteken
Werelderfgoed	Cultureel of natuurlijk erfgoed dat door UNESCO is aangewezen als van speciaal voor de hele wereld en daarom beschermd moet worden.
Wijkagent	Politieagent die werkt voor een bepaalde wijk of dorp
Woningcorporatie	Bedrijf dat veel huurwoningen verhuurt

Verantwoording

Aan dit verkiezingsprogramma in begrijpelijke taal werkten mee (op persoonlijke titel):

Mark Intres
Astrud Wildschut
Rick Hollander
Edwin Paarlberg
Mireille Frerejean
Nadine Hut
Marjan Segers
Frances Heijmans
Sven de Graaf

Dank aan:

De leden van D66 in de gemeente Purmerend
Alle mensen en organisaties die input hebben gegeven

Kandidatenlijst

1. Mark Intres

2. Astrud Wildschut

3. Edwin Paarlberg

4. Rick Hollander

5. Nadine Hut

6. Sven de Graaf

7. Mireille Frerejean

8. Marian Segers

9. Paul van Meekeren

10. Frances Heijmans

11. Gonneke van der Lee

12. Gerard Groot

13. Pieter Beemsterboer

14. Henk Dinkgreve

15. Ronald Frerejean

16. Heleen Hekker

17. Emre Kanik

*Dit is ons
verkiezingsprogramma:
een realistische koers met
een optimistische blik. Ons
vertrouwen is groot. Het
kan wél!*

“

***In Purmerend zijn we veerkrachtig.
Verreweg de meeste mensen zorgen voor
elkaar, denken vooruit en laten niemand
vallen***

***Dat is het Purmerend waar D66 in gelooft:
een gemeente die niet stilstaat, maar
vooruitgaat***

D66
purmerend